

แบบฟอร์มการเสนอของบประมาณสนับสนุนโครงการบริการวิชาการแก่สังคม
“โครงการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555

1. ชื่อโครงการ : การจัดการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการอย่างยั่งยืน ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. หน่วยงาน คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ชื่อหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) การท่องเที่ยวและการโรงแรม
3. หัวหน้าหลักสูตร / ผู้รับผิดชอบ / ผู้ร่วมรับผิดชอบ

3.1 ผู้รับผิดชอบหลัก (หัวหน้าหลักสูตร)

ชื่อ - สกุล นางธราธร บุ่งทอง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีกลุ่มสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ

สถานที่ติดต่อ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม เขตพื้นที่ในเมือง (ม.เก่า)

โทรศัพท์มือถือ 089 - 8897868 โทรศัพท์ / โทรสาร 043 - 970754

E-mail : tharathon2550@hotmail.com

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต เอก การท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยรังสิต

สาขาที่เชี่ยวชาญ : การท่องเที่ยว

3.2 ผู้ประสานงาน

1.ชื่อ - สกุล นายทรงพล อุทัยสาร

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้ช่วยสอน

สถานที่ติดต่อ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม เขตพื้นที่ในเมือง (ม.เก่า)

โทรศัพท์มือถือ 084 - 2721117 โทรศัพท์ / โทรสาร 043 - 970754

E-mail lek_25_5@hotmail.com

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สาขาที่เชี่ยวชาญ การท่องเที่ยว

3.3 ผู้ร่วมโครงการ / อาจารย์ในหลักสูตร

1. ชื่อ - สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เชษฐมาศ

ตำแหน่ง คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

โทรศัพท์มือถือ 089 - 5014021 โทรศัพท์ / โทรสาร 043 - 970754

E-mail : fforscc@ku.ac.th

วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยวงษ์ชังตัน

สาขาที่เชี่ยวชาญ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการท่องเที่ยวชุมชน

2.ชื่อ – สกุล ดร.นันทนา อุ่นเจริญ

ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

โทรศัพท์มือถือ 081 - 5928908 โทรศัพท์ / โทรสาร 043 - 970754

E-mail nantana2205@hotmail.com

วุฒิการศึกษา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สาขาที่เชี่ยวชาญ ศิลปะการต้อนรับและการสื่อสาร นวัตกรรมบริการ

และคณาจารย์คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

4. ลักษณะของโครงการมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดสรรทุนในข้อใด ** (ต้องระบุ)**

(✓) 4.1 ลักษณะแผนงาน

() แผนงานกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา

() แผนงานศึกษาวิจัยและพัฒนา

(✓) แผนงานบริการชุมชนสังคม

(✓) 4.2 ลักษณะโครงการ

(✓) เป็นโครงการใหม่ (โปรดแนบเอกสาร/หลักฐานความต้องการของชุมชน)

() เป็นโครงการต่อเนื่อง (โปรดแนบเอกสาร/หลักฐานผลการดำเนินงานโดยสรุปพอสังเขป)

() อื่น ๆ โปรดระบุ

5. สนับสนุนการบูรณาการและผลักดันพันธกิจของมหาวิทยาลัย ** (ต้องระบุ)**

(✓) 5.1 ด้านการเรียนการสอน

(✓) บูรณาการเรียนการสอน

รายวิชา 1010 201 ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว

รายวิชา 1010 202 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

รายวิชา 1010 206 ศิลปะการต้อนรับและการสื่อสาร

รายวิชา 1010 309 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

รายวิชา 1010 334 การขายและการตลาดการท่องเที่ยวและโรงแรม

(✓) บูรณาการเรียนการสอนและสามารถขยายผลสู่การปรับปรุงรายวิชา

รายวิชา 1010 347 การจัดการสถานสุขภาพและความงาม

รายวิชา 1010 309 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(✓) บัณฑิตการเรียนการสอนและสามารถขยายผลสู่การเปิดรายวิชาใหม่

รายวิชา การจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว

รายวิชา การวางแผนและการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

รายวิชา การท่องเที่ยวโดยชุมชน

(✓) 5.2 ด้านการวิจัย (ผลงานที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว หรือผลงานที่คาดว่าจะเกิดจากความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับหัวข้อการให้บริการวิชาการ)

ชื่อผลงาน : การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ชื่อผลงาน

() 5.3 ด้านการเรียนการสอนและการวิจัย

รายวิชา

ชื่อผลงาน

6. มีผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดจากการบูรณาการงานบริการวิชาการ **** (โปรดระบุถ้ามี) ****

() 6.1 ชื่อผลงานวิจัย / งานสร้างสรรค์

ชื่อผลงาน

ชื่อผลงาน

7. การเกิดเครือข่ายจากดำเนินโครงการบริการ **** (ต้องระบุ) ****

(....) 7.1 เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา

ชื่อสถาบัน

ชื่อสถาบัน

(✓) 7.2 เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรชุมชน

ชื่อองค์กร / ชุมชน : องค์กรบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย

จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อองค์กร / ชุมชน : สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดมหาสารคาม

8. หลักการและเหตุผล (เนื้อหาชัดเจน ความยาวไม่เกิน จำนวน 1 หน้ากระดาษ A4)

(ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีโครงการดังกล่าว ระบุประเด็นปัญหา ความต้องการ และนำเสนอแนวทางการแก้ไขหรือสนองความต้องการ หากมีข้อมูลว่ามีหน่วยงานอื่นดำเนินการอยู่แล้ว ผู้เสนอโครงการมีวิธีการที่ดีกว่าหรือสนับสนุนดำเนินการอย่างไร)

การท่องเที่ยวเป็น"เครื่องมือ"ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเนื่องจากมีความสำคัญต่อการสร้างรายได้ เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมาก และมีการกระจายไปในหลายภาคส่วนธุรกิจอย่างค่อนข้างชัดเจน จากความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้ จึงมีการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ขยายมากขึ้น เช่นการเพิ่มขึ้นของสถานที่พักค้างคืน การเพิ่มขึ้นของร้านอาหาร และแหล่งบริการอื่นๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ และการขยายตัวไปในแทบทุกภูมิภาคของไทย ก่อให้เกิดการตื่นตัวเพราะมองว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะมีรายได้เพิ่มจากการท่องเที่ยว นอกเหนือจากนี้การท่องเที่ยวยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยวที่มาเยือน สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อคนในชุมชน สำหรับการท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคามพบว่าความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นทางหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

จากการที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีข้อจำกัดไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ซึ่งผู้ดูแลคือประชาชนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ ว่าจะมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างไร เพราะทรัพยากรทุกอย่างต้องมีข้อจำกัดในการใช้ทั้งสิ้น เมื่อ "ชุมชน" กลายเป็น "สินค้า" หรือ "เครื่องมือ" ที่เป็นทั้งผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ ในขณะเดียวกันเป็นสิ่งที่ทำลายและละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง เสมือนกับการที่ต้องคำนึงถึงความรู้สึก ความยินดีของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นการที่จะดำเนินการพัฒนาใดๆจึงต้องให้ความสำคัญต่อชุมชนในระดับต้นๆ และชุมชนต้องได้รับความคำนึงถึงอยู่เสมอ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน โดยให้ชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ แนวความคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Base Tourism : CBT) จึงเป็นแนวคิดหลักที่ใช้ในการดำเนินโครงการในครั้งนี้

จากการลงพื้นที่สำรวจชุมชน ทางคณะฯ พบว่าตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประกอบไปด้วย 15 หมู่บ้านห่างจากอำเภอมือง มหาสารคาม ประมาณ 22 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอกันทรวิชัยเพียง 9 กิโลเมตร มีลำน้ำชีไหลจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออกของชุมชน แต่ละหมู่บ้านในตำบลมีจุดเด่นที่หลากหลาย เช่น บ้านมะค่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมะค่าทรัพย์ทวี หมู่ 3 มีศูนย์โอท็อปสมุนไพรที่เป็นที่รู้จัก บ้านโขงใหญ่ หมู่ 12 มีการทำบายศรีที่ขึ้นชื่อในจังหวัด มีการส่งเสริมให้ปลูกมะละกอสายพันธุ์ใหม่ในชุมชน นอกจากนี้ทางจังหวัดมหาสารคามยังมีนโยบายในอนาคตที่จะตัดถนนเลียบริมฝั่งแม่น้ำชีผ่านทาง ต.มะค่า ทางคณะ ฯ จึงเล็งเห็นถึงศักยภาพของชุมชนที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดในอนาคตต่อไปได้ นอกจากนี้ชุมชนท้องถิ่นยังมีความต้องการที่จะ

พัฒนาท้องถิ่นของตนเองในด้านการท่องเที่ยวเช่นกัน จึงเห็นพ้องต้องกันว่าควรร่วมมือกันจัดทำโครงการอบรมหลักสูตรทางด้านการจัดการท่องเที่ยว

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านการจัดอบรมผู้นำชุมชนด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวความคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน Community-based Tourism (CBT) ให้กับพื้นที่ตำบลมะค่าโดยเน้นความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้คนในชุมชนได้รับความรู้ ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน ซึ่งก็จะเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ต.มะค่าอย่างบูรณาการแบบยั่งยืน ดังนั้นโครงการ “การจัดการการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการอย่างยั่งยืน ต. มะค่า อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ” จึงมีความจำเป็นสำหรับคนในชุมชนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นต่อไป

9. วัตถุประสงค์ (ต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล ไม่ควรเกิน 3 ข้อ)

1. เพื่อให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจในการจัดการการท่องเที่ยวให้แก่บุคลากรในชุมชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวให้เกิดการบูรณาการด้านความรู้ในชุมชนระดับท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่มีส่วนในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการท่องเที่ยว และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. กลุ่มเป้าหมาย (ระบุกลุ่มเป้าหมายและจำนวนที่ชัดเจนที่สามารถปฏิบัติได้)

เกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน ประชาชนโดยทั่วไป	จำนวน 40 คน
วิสาหกิจชุมชน OTOP	จำนวน 10 คน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 30 คน
รวม	จำนวน 80 คน
อื่น ๆ โปรดระบุคน

11. พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)

บ้านมะค่า ต.มะค่า อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ซึ่งประกอบไปด้วย 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ 1 - 4 บ้านมะค่า

หมู่ 10 บ้านไคร่นุ่น

หมู่ 5 บ้านไผ่

หมู่ 11 บ้านหนองหญ้าม้า

หมู่ 6 บ้านกุดเวียง

หมู่ 12 บ้านโขงใหญ่

หมู่ 7 บ้านน้ำเที่ยง

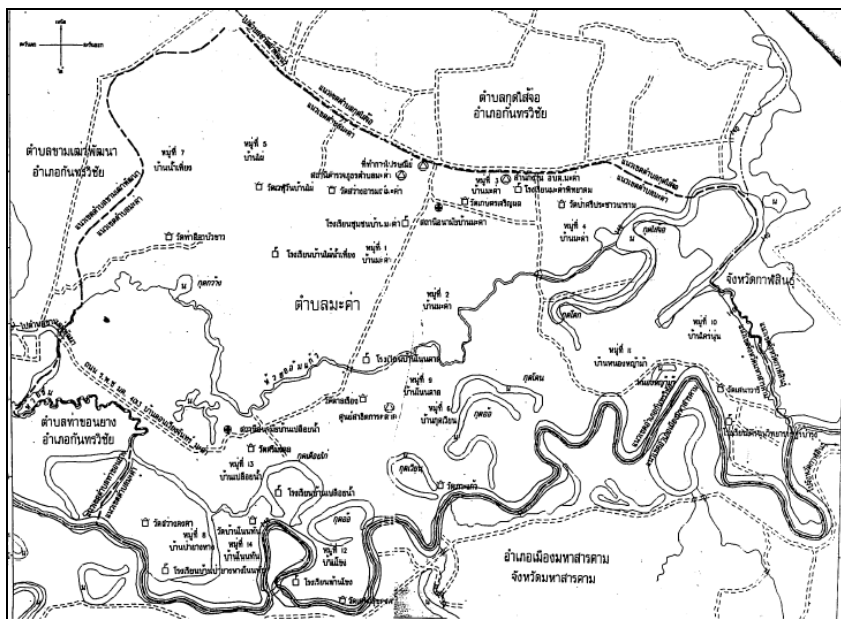
หมู่ 13 บ้านเปลือยน้ำ

หมู่ 8 บ้านปายางห่าง

หมู่ 14 บ้านโนนทัน

หมู่ 9 บ้านโนนตาล

หมู่ 15 บ้านไคร่นุ่น

แผนที่ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

12. ระยะเวลาดำเนินการ (วันเริ่มต้น – สิ้นสุดโครงการภายใน 30 กันยายน 2555)

1 มีนาคม 2555 – 30 กันยายน 2555

13. การดำเนินโครงการ

13.1 กิจกรรมและวิธีดำเนินงาน (ระบุให้ชัดเจน) การเตรียมความพร้อมชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวตามหลักการการท่องเที่ยวชุมชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้ชุมชนในการพิจารณาทั้งด้านบวกและลบของการท่องเที่ยว ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจจะมีเฉพาะผู้นำหรือกลุ่มสนใจ

ขั้นที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วม เป็นการดึงเอากลุ่มที่สนใจการท่องเที่ยวโดยชุมชน และกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มออมทรัพย์ และผู้นำที่เป็นทางการและผู้นำทางธรรมชาติมาพูดคุยเรื่องผลดี-ผลเสียอีกครั้ง เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้ร่วมกันตัดสินใจเรื่องนี้ร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ศึกษาชุมชนร่วมกับชาวบ้าน โดยการทำงานร่วมกับชาวบ้านเพื่อศึกษาในหัวข้อดังนี้

- การสำรวจทางกายภาพ
 - ทำแผนที่รอบนอก (แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและที่ดินทำกิน)
 - แผนที่รอบในหมู่บ้าน (แสดงที่ตั้งของบ้านเรือน ทรัพยากรคนสร้างและทรัพยากรธรรมชาติ)
- ศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน
- ศึกษาความสัมพันธ์ของชุมชนกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว
- ศึกษากลุ่มต่างๆ ในชุมชน

ซึ่งผลการศึกษานี้จะทำให้เห็นศักยภาพ-ข้อจำกัดของชุมชน และปัญหาของชุมชนร่วมกัน

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ทั้งในด้านศักยภาพ-ข้อจำกัด โอกาสและความเสี่ยง ในขั้นตอนนี้จะทำให้ชุมชนได้มองเห็นได้ด้วยตนเอง และสามารถเชื่อมโยงเรื่องท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนได้ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้จะทำให้เกิดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และอาจพบว่าเพื่อแก้ปัญหาให้ตรงจุด อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้เรื่องการท่องเที่ยวเลยก็ได้

ขั้นที่ 5 ร่วมกันพัฒนาศักยภาพและแก้ไขจุดอ่อน อาทิ

● รวบรวมองค์ความรู้ ซึ่งแต่ละชุมชนจะแตกต่างกันออกไปมีเอกลักษณ์เฉพาะชุมชน เช่น บางชุมชนเด่นด้านการพัฒนาชุมชน บางชุมชนเด่นระบบการจัดการนิเวศที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เหมาะสม เป็นต้น ซึ่งชุมชนต้องร่วมกันดึงเอกลักษณ์ ให้เห็นร่วมกันก่อนนำไปสู่การเผยแพร่ออกไป

- ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม สอดคล้อง ปลอดภัย ไม่ทำลายระบบนิเวศเดิมมากนัก เช่น การปรับถนน การปรับทางเดิน เป็นต้น (เป็นการดำเนินการโดยผู้นำชุมชน หรือ อบต ภายใต้ข้อเสนอแนะจากทางมหาวิทยาลัย)

- ปรับปรุงบ้านพักและความสะอาดภายในชุมชนให้เป็นมาตรฐานของชุมชนแต่ละแห่งที่ตกลงร่วมกัน โดยมีคณะกรรมการของชุมชน ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ (รับผิดชอบโดยผู้นำชุมชน หรือ อบต ภายใต้ข้อเสนอแนะจากทางมหาวิทยาลัย)

- ฝึกอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชน เช่น นักสื่อความหมาย การสร้างเวทีเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้จะเห็นความสามารถของชุมชน ในการรองรับการท่องเที่ยวทั้งความพร้อมจำนวนบุคลากร และขีดความสามารถในการรองรับทั้งพื้นที่ทางธรรมชาติ และรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

ขั้นที่ 6 วางรูปแบบการบริหารจัดการ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำงาน หรืออาจใช้องค์กรที่ชุมชนมีอยู่เดิมแต่เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบของการท่องเที่ยว โปรแกรมและราคาการจัดสรรผลประโยชน์ สู่ชาวบ้านและชุมชน และมาตรการในการป้องกันผลกระทบ โดยอาจจะเป็นการสร้างกฎ-กติกา เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งชาวบ้านและนักท่องเที่ยว

ขั้นที่ 7 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รับรู้และช่วยให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ

ขั้นที่ 8 ทดลองดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว ในขั้นตอนนี้ อาจมีการจัดท่องเที่ยววันว่าง เพื่อทดสอบความพร้อมของชุมชน โดยการเชิญบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่มีประสบการณ์หรือเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นทิศทางต่อไปในอนาคต

ขั้นที่ 9 ประเมินผล ในขั้นตอนนี้ประเมินผล อาจแยกออกมาเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินผลและสรุปบทเรียน หลังเสร็จกิจกรรมทุกครั้ง และการประเมินผลเป็นช่วงๆ ทุกๆ 3-6 เดือน เป็นต้น ซึ่งการประเมินผลจะช่วยให้เกิดการทบทวนตนเอง และแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 10 พัฒนาองค์กร

- การฝึกอบรม เช่น การบริหารจัดการ การสร้างการมีส่วนร่วม การสื่อความหมาย เป็นต้น
- การศึกษาดูงาน สำหรับแกนนำองค์กรชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยว เพื่อเสริมโลกทัศน์ พัฒนาทักษะการบริหาร การจัดการในชุมชนอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน เพื่อเป็นตัวอย่างนำไปประยุกต์ หรือเป็นบทเรียนที่ชุมชนต้องพึงระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ และวางมาตรการป้องกันไว้แต่เริ่มแรก

โดยหลักการการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น นำมาดำเนินการเป็นแผนการดำเนินโครงการในครั้งนี้ ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจศัคยภาพ ความต้งการ และความพร้อมในการฝึกอบรมในด้านการท้งเทียวเชิงบูรณาการของชุมชน โดยคณะผู้จัดทํ่าจะจัดทํ่าแบบสํารวจเพื่อวิเคราะห์ใน 3 ประเด็น คือ

- 1.1 ศึกษาข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลพื้นฐาน และบริบทของชุมชน ตำบลละคํ่า
- 1.2 ประเมินศัคยภาพทางการท้งเทียว ทรัพยากรในแหล่งท้งเทียวบริเวณริมแม่น้ำชี ที่อยู่ในตำบลละคํ่า
- 1.3 สํารวจความต้งการของชุมชน โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบลละคํ่ากับอาจารย์
- 1.4 ศึกษาความพร้อมของชุมชน และศัคยภาพของคนในชุมชน โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคนในชุมชนกับอาจารย์

ขั้นที่ 2 ประเมินผู้เรียน จัดเตรียมเนื้อหา และเอกสารประกอบการบรรยาย

- 2.1 ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของผู้เข้าร่วมอบรม โดยวิเคราะห์จากอาชีพ ระดับการทำงาน ความรับผิดชอบในท้งถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ และทักษะที่บุคลากรขาดหายไป โดยจัดทํ่าแบบสอบถาม
- 2.2 ทํ่าการออกแบบรูปแบบการอบรม และเอกสารประกอบการอบรม โดยเน้นการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมโดยชุมชน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และเกิดการบูรณาการทางความคิดด้านการท้งเทียว

ขั้นที่ 3 การจัดฝึกอบรม โดยมีเนื้อหาต้งนี้ (ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้งการของผู้เข้าร่วมอบรม)

- 3.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท้งเทียวโดยชุมชน
- 3.2 การจัดการทรัพยากรการท้งเทียวอย่างยั่งยืน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.3 แนวคิด หลักการ “การท้งเทียวโดยชุมชน”
- 3.4 การบูรณาการท้งเทียวกัภูมิปัญญาท้งถิ่น เช่น ผลิตภัณฑ์ท้งถิ่น
- 3.5 การบริหารจัดการบุคลากรเพื่อการท้งเทียวโดยชุมชน
- 3.5 การตลาดที่เหมาะสมสำหรับการท้งเทียวโดยชุมชน

นอกจากนี้อาจมีการจัดอบรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะสำหรับการจัดการท้งเทียว เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะ เครื่องมือการสร้างสรรคักิจกรรมในการสร้างการเรียนรู้ให้กับชุมชน ทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษง่าย ๆ สำหรับการท้งเทียวโดยชุมชน

ขั้นที่ 4 : การเขียนแผนและนโยบายทางการท้งเทียวเชิงบูรณาการสำหรับชุมชนตำบลละคํ่า

- 4.1 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ร่วมคิด เสนอความเห็น และร่วมวางแผนจัดทํ่าแผนแม่บทการพัฒนาการท้งเทียวในชุมชนของตน
- 4.2 ร่วมดำเนินการทํ่าตามแผน สนับสนุนให้แผนต้งกล่าวเกิดขึ้นได้จริง โดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง

4.3 ร่วมติดตามหรือประเมินผล ภายหลังจากดำเนินงานตามแผนแม่บทการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินงาน

ขั้นที่ 5 : ติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินความสำเร็จของโครงการ พร้อมรายงานผลการดำเนินงาน โดยประเมินตามตัวชี้วัดที่กำหนด พร้อมจัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินงานส่งมหาวิทยาลัย

5.1 คณะผู้จัดทำฯ เข้าไปติดตามผลการดำเนินงานหลังจากอบรม เป็นจำนวน 2 ครั้ง เพื่อให้คำปรึกษา และประเมินความสำเร็จในโครงการ

5.2 ทำการทดลองจัดทัวร์ท่องเที่ยวบริเวณลุ่มน้ำชี ตำบลมะค่า

5.3 ประเมินความสำเร็จของโครงการ ตามตัวชี้วัดที่กำหนด

5.4 จัดทำรูปเล่ม และข้อเสนอแนะ เพื่อส่งแก่มหาวิทยาลัยต่อไป

13.2 แผนการดำเนินงาน (ตามตารางด้านล่าง)

กิจกรรม / แผนงาน	2555							
	ไตรมาสที่ 1				ไตรมาสที่ 2			
แผนงาน	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. สำรวจความต้องการของชุมชน	→							
2. กำหนดหัวข้อการอบรม		→						
3. กำหนดวันการอบรม			→					
4. ติดต่อวิทยากรการอบรม			→					
5. จัดทำเอกประกอบการอบรม			→					
6. ดำเนินการอบรม				→				
7. รวบรวมข้อมูล แบบประเมินหลังการอบรม					→			
8. ทดลองการจัดทัวร์ท่องเที่ยว					→			
9. รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน						→		
10. ติดตามผลการดำเนินงานครั้งที่ 1						→		
11. ติดตามผลการดำเนินงานครั้งที่ 2							→	
12. ประเมิน และสรุปโครงการ							→	
13. จัดทำรูปเล่มรายงาน และวิดิทัศน์ ซีดีส่งมหาวิทยาลัย								→

14. ผลผลิต (ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ)

ตัวชี้วัดผลผลิต	เป้าหมาย	หน่วยนับ
1. เอกสารประกอบการอบรม	จำนวน 80 ชุด	

2. แผนแม่บทการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน		
3. บุคลากรที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวชุมชนเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปถ่ายทอด และเสริมสร้างความเข้าใจแก่ชุมชนท้องถิ่นต่อไป		
4. รายงานแผนการดำเนินงาน พร้อมข้อเสนอแนะในการจัดการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการแก่ชุมชน	จำนวน 5 ชุด	
5. อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการนำสิ่งที่ได้รับมาบูรณาการในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง		

15.ผลลัพธ์ (ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ)

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	เป้าหมาย	หน่วยนับ
1. ผู้เข้าร่วมอบรมตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน	75 %	
2. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของตน และมีความพร้อมทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างยั่งยืน	75 %	
3. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในการให้บริการวิชาการจากคณะกรรมการท่องเที่ยว และการโรงแรม	80 %	
4. นิสิตที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้และสิ่งที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนและการทำงานในอนาคต	75 %	

16.ผลกระทบ (สามารถระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (✓) ทางเศรษฐกิจ : ก่อให้เกิดรายได้ภายในชุมชน สร้างงานให้กับคนในชุมชน
- (✓) ทางสังคม : คนในชุมชนมีความร่วมแรงร่วมใจ และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง
- (✓) ทางสิ่งแวดล้อม : ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนเองให้ยังคงอยู่อย่างยั่งยืน

17. งบประมาณ (ค่าใช้จ่ายโดยละเอียด ตามอัตราของทางราชการ ตามอัตราของทางราชการและสอดคล้องกับกิจกรรม /ในข้อ 13.1)

หมวดงบประมาณ รายจ่าย	รายการ	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
1.งบบุคลากร	ค่าวิทยากร	10,000	
	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	8,000	
	ค่าเบี้ยเลี้ยง	2,400	
2. งบดำเนินการ	1.หมวดค่าวัสดุ	17,000	
	2.ค่าใช้จ่าย	8,000	
	3.ค่าดำเนินการ	25,000	

	4.ค่าจัดทำวีดิทัศน์และจัดนิทรรศการแสดงผลงาน	3,600	
	5. ค่าจ้างเหมากรับส่งนิสิต	6,000	
(แปดหมื่นบาทถ้วน)	รวมทั้งสิ้น	80,000	

หมายเหตุ : ขอถัวจ่ายทุกรายการ

18. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. อาจารย์ นิสิต คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ และข้อเสนอแนะจากการอบรมครั้งนี้มาบูรณาการในการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

19. การรายงานผล

1. รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะทุก 6 เดือน โดยเริ่มรายงานผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนที่ 6 นับจากวันที่ได้รับงบประมาณ
2. รายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 2 เล่ม พร้อมซีดีบันทึกข้อมูลและวีดิทัศน์สรุปโครงการอย่างละ 1 แผ่น

20. การติดตามและประเมินผล

- (✓) ข้าพเจ้ายืนยันจะแจ้งกำหนดการบริการวิชาการให้กับผู้ให้ทุนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 10 วันและยินยอมให้คณะกรรมการหรือตัวแทนผู้ให้ทุนเข้าร่วมการประเมินการจัดงานอย่างน้อย จำนวน 1 ครั้ง
- (✓) ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีนำเสนอผลงานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น
- (✓) ข้าพเจ้าจะทำการประเมินและวัดผลโครงการใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ การนำไปใช้ประโยชน์ และผลกระทบโครงการ

ลงชื่อ

(นางธราธร บุ่งทอง)

หัวหน้าหลักสูตร / ผู้นำเสนอโครงการ